اخبار کوتاه

بر اساس تفاهم‌نامه وزارتخانه‌های راه و دفاع؛
نیروهای مسلح صاحبخانه می‌شوند

بر اساس تفاهم‌نامه‌ای که به امضای وزیر راه و شهرسازی و وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح رسید، قرار است وزارت راه، ۱۰۰ هزار واحد مسکونی را برای نیروهای مسلح احداث کند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، به گزارش ایسنا، بر اساس این طرح وزارت دفاع زمین‌های خود را برای احداث این تعداد واحد مسکونی برای نیروهای مسلح در اختیار وزارت راه و شهرسازی قرار می‌دهد. به این صورت که تسهیلات ۸۰ درصدی به سازندگان تعلق می‌گیرد که قابل انتقال به خریداران است.

محمد اسلامی -وزیر راه و شهرسازی- اظهار کرد: این ۱۰۰ هزار واحد اضافه بر ۴۰۰ هزار واحدی است که از قبل هدف‌گذاری کرده بودیم. در قالب این برنامه اراضی در اختیار وزارت دفاع به احداث ۱۰۰ هزار واحد برای نیروهای خدوم مسلح اختصاص می‌یابد. هر جا هم که وزارت دفاع زمین در اختیار نداشت، ما از زمین‌های وزارت راه و شهرسازی استفاده می‌کنیم.

وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه در قالب ۴۰۰ هزار واحد پروژه اقدام ملی، تاکنون ۱۴۰ هزار واحد را آغاز کرده‌ایم که در مراحل مختلف پیشرفت قرار دارد، خبر داد: در روزهای آینده ۱۱۰ هزار واحد را کلنگ‌زنی خواهیم کرد. اسلامی نیز در خصوص نحوه تأمین مالی این پروژه گفت: پرداخت تسهیلات ۸۰ درصد به همه بانک‌ها اعلام شده که سود آن ۱۸ درصد خواهد بود. این تسهیلات به سازندگان پرداخت می‌شود و در پایان مراحل ساخت وام به متقاضیان منتقل خواهد شد.

به گفته وی در سال جاری سهم مسکن از سبد تسهیلات به ۲۰ درصد افزایش یافته است. سال گذشته ۱۰۳ هزار میلیارد تومان تسهیلات به بخش مسکن اختصاص یافت که رقمی بالغ بر ۱۳.۵ درصد بود در سال ۱۳۹۸ در نظر داریم این رقم را به ۲۰ درصد برسانیم که عدد قابل توجهی خواهد بود.

سازمان هواپیمایی کشوری؛
قیمت بلیت هواپیما تغییری نکرده است

مدیر روابط عمومی سازمان هواپیمایی کشوری، در پی انتشار خبری مبنی بر فروش قیمت پرواز تهران-کیش-تهران، به سه میلیون تومان گفت: تاکنون تصمیمی برای افزایش نرخ بلیت هواپیما گرفته نشده و شرکت های هواپیمایی کماکان براساس دامنه نرخ های اعلام شده به سازمان اقدام می کنند و سقف و کف اعلام شده توسط شرکت ها حتی بیزنس کلاس با این قیمت فاصله بسیار دارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، سازمان هواپیمایی کشوری «رضا جعفرزاده» افزود: شرکت‌های هواپیمایی ملزم به مدیریت نحوه فروش بلیت‌های خود هستند. ملاک نرخ بلیت هواپیما نرخی است که شرکت‌ها توافق و اعلام کرده‌اند و بیرون از دامنه نرخ‌ها تخلف محسوب می‌شود.

وی تاکید کرد: با هر گونه تخلف مراکز فروش که موجب بی نظمی و اخلال در نظام بازار و تضییع حقوق شهروندان شود و از طریق مکاتبه شرکت‌های هواپیمایی با سازمان هواپیمایی کشوری، بازرسی بازرسان دفتر نظارت یا گزارش مردمی اعلام شود، برخورد خواهد شد.

جعفرزاده درباره برخورد با متخلفان گفت: مجوز دفاتر تعلیق و لغو می‌شود و آن دسته از سایت‌هایی که مجوز ندارد به مبادی ذیربط معرفی می‌شود.

وی از متقاضیان خواست هرگونه فروش بلیت خارج از چارچوب تعیین شده را از طریق سایت سازمان www.cao.ir گزارش کنند.

کاهش قیمت ارز در بازار ادامه دار شد

کاهش تقاضا در بازار ارز سبب کاهش قیمت‌ها در بازار شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما، دلار در بازار آزاد با کاهش ۵۰ تومانی به قیمت ۱۳ هزار و ۱۵۰ تومان فروخته و ۱۳ هزار و ۵۰ تومان خریداری می‌شود.

همچنین هر یورو با کاهش ۱۰۰ تومانی، ۱۵ هزار تومان فروخته و ۱۴ هزار و نهصد تومان خریداری می‌شود.

فعالان بازار کاهش تقاضا و افزایش عرضه را مهمترین دلیل کاهش قیمت‌ها در بازار می‌دانند.

بدون حضور پژو؛
تولید پژو ۳۰۱ در ایران

پژو ۳۰۱ خودرویی که جزء تعهدات شرکت پژو در ایران بود؛ ایران خودرو اعلام کرده که آن را می‌سازد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما، پژو ۳۰۱ خودرویی که جزء تعهدات شرکت پژو در ایران بود و شرکت ایران خودرو اعلام کرده که آن را می‌سازد بدون حضور شرکت پژو و قطعه سازان ایرانی در فراخوانی آماده همکاری در ساخت قطعات این خودرو شده‌اند، قطعه سازانی که با حضور پژو به نوعی به چشم نمی آمدند.

رئیس اتحادیه مشاورین املاک کرج:
مسکن کرج وضعیت آشفته‌ای دارد

رئیس اتحادیه مشاورین املاک کرج گفت: هر سه یا چهارسال که اوضاع مسکن آشفته می‌شود از دولت تا مجلس و وزیر و وکیل، همه در مورد مسکن صحبت می‌کنند اما کمی بعد که اوضاع قدری آرام شد موضوع فراموش می‌شود، بنابراین لازم است یک بار برای همیشه این مساله حل و اوضاع مسکن ساماندهی شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمد قمی در خصوص آخرین وضعیت اجاره مسکن در کرج گفت: فعلاً وضعیت آشفته‌ای در بخش مسکن کرج وجود دارد و هنوز هم نمی‌توان در مورد آن اظهار نظر قطعی کرد و باید حدود ۲۰ روز دیگر صبر کرد تا بازار به آرامش برسد.

قمی در خصوص خرید و فروش مسکن در کرج هم اعلام کرد: خرید و فروش تقریباً راکد شده و انجام نمی‌شود اما در حال حاضر قیمت‌هایی بین ۲ میلیون تا ۱۷ میلیون تومان در هر مترمربع در پایین‌ترین مناطق تا بالاترین مناطق کرج برای خرید و فروش وجود دارد.

رئیس اتحادیه مشاورین املاک کرج در خصوص اینکه گفته می‌شود املاکی‌ها در افزایش قیمت مسکن نقش دارند تصریح کرد: شاید ۱۰ درصد قیمت‌ها متأثر از تصمیم دفتر املاک و ۹۰ درصد دیگر به موضوعات دیگر ارتباط داشته باشد؛ گاهی مستأجر از تگرانی تاشی از اجاره مسکن حاضر می‌شود خانه را به هر قیمتی تمدید کند، اگر مستأجران برای تمدید و یا اجاره خانه حاضر نباشند هر قیمتی را پرداخت کنند در کاهش قیمت اجاره اثرگذار خواهد بود؛ مالکین هم در شرایط فعلی باید در اجاره خانه انصاف را در نظر داشته باشند. وی در ادامه با اشاره به تصمیمات اخیر در کشور برای کاهش قیمت مسکن خاطرنشان کرد: طرح منطقه‌بندی ارزش مسکن به مرکز پژوهش‌های مجلس رفته است این طرح در کنار طرح‌هایی چون ساخت خانه‌های دولتی برای واگذاری اقساطی به کارمندان دولت، طرح قوه قضاییه برای حضور کارشناس رسمی به منظور قیمت‌گذاری هنگام فروش و مالیات بر خانه‌های خالی به شرط اینکه فشار آن به مصرف کننده وارد نشود، طرح‌های خوبی است که می‌تواند در کنترل قیمت مسکن موثر واقع شود.

قمی ادامه داد: اما مساله‌ای که در خصوص مسکن وجود دارد این است که هر سه یا چهارسال که اوضاع مسکن آشفته می‌شود از دولت تا مجلس و وزیر و وکیل، همه در مورد مسکن صحبت می‌کنند اما کمی بعد که اوضاع قدری آرام شد موضوع فراموش می‌شود، بنابراین لازم است یک بار برای همیشه این مساله حل و اوضاع مسکن ساماندهی شود.

وی در خصوص اینکه چرا دولت ترخ‌گذاری مسکن را در طول این سال‌ها انجام نداده در صورتی که برای دیگر اقلام از لبنیات گرفته تا گوجه، پیاز و ... ترخ‌گذاری صورت می‌گیرد گفت: مسکن در گذشته به این صورت عرضه عمومی نداشت و به توعی مالکیت خصوصی به شمار می‌رفت و توافق طرفین همه چیز را تعیین می‌کرد اما اکنون اوضاع فرق کرده و تا زمانی که مسکن در یک چهارچوب قانونی قرار نگیرد اوضاع به همین صورت خواهد بود.

قمی در پایان با اشاره به افزایش مهاجرت به کرج طی سال‌های اخیر اعلام کرد: تهرانی‌ها به دلیل افزایش اجاره مسکن برای مهاجرت بیشتر گرمدره را انتخاب می‌کنند ولی در کلانشهر کرج بیشتر مهاجران را شهروندان شهرهای جنوبی تشکیل می‌دهند که به دلیل شرایط بد آب و هوایی و کمبود امکانات ترجیح می‌دهند از شهر خود مهاجرت کرده و در کرج ساکن شوند.

رئیس مرکز بهبود محیط کسب و کار مطرح کرد:
دریافت مجوز صنفی فقط از طریق سامانه سام

رئیس مرکز ملی مطالعات پایش و بهبود محیط کسب و کار وزارت اقتصاد گفت: از روز شنبه، یکم تیرماه فرآیند صدور تمام مجوزهای صنفی در سامانه سام آغاز و در روز اول ۱۲۰۰ درخواست مجوز ثبت شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، علی فیروزی اظهار کرد: روز شنبه، یکم تیر ماه صدور تمام مجوزهای صنفی در سراسر کشور از طریق سامانه سام آغاز شد.

رئیس مرکز ملی مطالعات پایش و بهبود محیط کسب و کار در وزارت امور اقتصادی و دارایی افزود: در روز اول، ۱۲۰۰ درخواست مجوز از طریق سامانه سام به ثبت رسید، همچنین بیش از ۱۶۰۰ شخصیت حقیقی و بیش از ۶۰ شخصیت حقوقی در این سامانه ثبت‌نام کردند.

وی ادامه داد: این در حالی است که از ۹۷/۰۵/۰۱ تا ۹۸/۰۳/۳۱ تنها ۲۰ هزار درخواست صدور مجوز داشتیم اما تنها اول تیر ۹۸، ۱۲۰۰ درخواست مجوز ثبت کردیم.

فیروزی گفت: گام بعدی این است که به تک تک اتحادیه‌ها و اصناف اعلام کنیم که کپی مدارکی همچون کارت ملی، شناسنامه، نظام وظیفه، مدرک تحصیلی دیپلم و غیره گرفته نشود؛ گواهی ماده ۱۸۶ نیز تقریباً رو به اتمام است و این گواهی کاملاً روی این سیستم سوار است و دیگر نیاز نیست برای گرفتن مجوز به سازمان امور مالیاتی مراجعه شود.

وی با بیان اینکه باید بهبودهای اساسی صورت گیرد، اظهار کرد: باید روی سامانه ارزش افزوده ایجاد کنیم به این معنا که مردم را از این سازمان به آن سازمان رفتن نجات دهیم.

فیروزی تاکید کرد: از یکم تیرماه به بعد، از هیچ طریق دیگری نمی‌توان مجوز صنفی گرفت و فقط از طریق سامانه سام می‌توان نسبت به دریافت مجوز صنفی اقدام کرد.

رئیس مرکز ملی مطالعات پایش و بهبود محیط کسب و کار در وزارت امور اقتصادی و دارایی تاکید کرد: در حال حاضر در سامانه سام، پشتیبانی از کاربران و مراجعان به سامانه توسط ۵ کارشناس انجام می‌شود و چنانچه کاربران و مراجعان به سامانه در کار با این سامانه با مشکل مواجه شوند، کارشناسان از ابتدا تا انتهای کار کمکشان می‌کنند.

رئیس اتحادیه فروشندگان خودرو:
قیمت خودرو کاهشی شد

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو گفت: کاهش نسبی نرخ ارز و اخباری مبنی بر تکمیل خودروهای ناقص مانده کف کارخانجات و عرضه آنها به مشتریان، عوامل اصلی کاهش قیمت چند میلیون تومانی خودروهای داخلی است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، «سعید موتمنی» افزود: قیمت خودروهای داخلی روزهای گذشته با کاهشی در حد یکی دو میلیون تومان مواجه شد، اما در عمل خریداری وجود ندارد.

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو گفت: به طور مثال قیمت پژو ۴۰۵ به ۸۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، پژو ۲۰۶ تیپ ۲ به ۸۵ میلیون تومان، پراید ۱۳۱ حدود ۴۵ میلیون تومان، پراید ۱۱۱ حدود ۴۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و سمند ۸۵ میلیون تومان اعلام شد، با این حال در عمل خریداری وجود ندارد.

وی ادامه داد: اگر خریداران عجله نداشته باشند، می‌توانند با چانه زنی همین خودروها را با قیمت‌هایی مناسب‌تر خرید کنند.

موتمنی یادآور شد: موج قیمت‌های کاذبی که اواخر فروردین و اوایل اردیبهشت امسال ایجاد شده بود، عده‌ای را تحریک کرد تا سرمایه‌ها و پول‌های مازاد خود را وارد این بازار کنند که به نابسامانی‌ها در بازار دامن زد.

به گفته رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران، کاهش نسبی نرخ ارز در روزهای گذشته از یک طرف و ثبات نسبی قیمت‌ها سبب شده تا عده‌ای که به قصد بورس بازی و کسب سود پول‌های خود را وارد این بازار کرده بودند، کم کم به خروج خودروهای موجود در پارکینگ‌ها و فروش آنها اقدام کنند.

وی ادامه داد: پخش گزارش‌های متعدد از پارکینگ خودروسازان و خودروهای ناقص مانده در اخبار و خبرهایی مبنی بر رفع نقصی این خودروها و عرضه آنها به مشتریان نیز سبب شده تا بورس بازان با پیش بینی کاهش بیشتر قیمت‌ها، در تصمیم خود مبنی بر عرضه خودروهای در پارکینگ‌مانده تعجیل کنند.

موتمنی تاکید کرد: وقتی عرضه خودرو به میزان کافی به بازار انجام شود، کاهش بیش از پیش قیمت‌ها را شاهد خواهیم بود.

وی همچنین نسبت به انتشار برخی اخبار مانند اعلام قیمت تمام شده برخی خودروها از سوی مسئولان یا نمایندگان مجلس، همچنین ورشکستگی شرکت‌هایی که پول‌هایی از مردم گرفته بودند انتقاد کرد و گفت: این گونه اخبار با ایجاد موج منفی، بر التهاب بازار می‌افزاید.

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو به تاکید روزهای گذشته نهادهای نظارتی بر لزوم شفاف سازی قیمت‌ها و نظارت بر بازار انحصاری خودرو اشاره کرد و گفت: این شفاف سازی ها و نظارت‌ها باید باشد تا بازار تحریک و آشفته نشود.

مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی:
اگر صنعت مرغ حمایت نشود به سمت واردات می رویم

مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی کشور از تعطیلی ۵۲۰۰ مرغداری در سطح کشور طی چند وقت اخیر خبر داد و گفت: مرغداری‌های کشور از اوایل امسال تاکنون حدود هفت هزار میلیارد ریال ضرر کرده‌اند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، برومند چهارآیین با اشاره به اینکه در کشور ایران ظرفیت وزیرساخت‌ها برای تولید چهار میلیون تن مرغ وجود دارد، اظهار کرد: آنچه که هم اکنون در کشور تولید می‌شود سالانه حدود سه میلیون تن مرغ است.

وی از وجود حدود ۲۰ هزار و ۵۰۰ واحد مرغداری در کشور خبر داد و عنوان کرد: این مرغداری‌ها وضعیت مناسبی ندارند و تاکنون ۵۲۰۰ مورد آنها تعطیل شده و تعدادی هم زیر ظرفیت کار می‌کنند.

این فعال صنعت مرغ تعداد واحدهای مرغداری فعال کنونی کشور را ۱۰ تا ۱۲ هزار مورد اعلام کرد که آنها نیز در صورت تداوم مشکلات به سمت تعطیلی می‌روند.

به گفته چهارآیین، تولیدکنندگان مرغ هم اکنون برای هر کیلو مرغ حدود دو هزار تومان ضرر می‌دهند و قیمت مصوب سازمان حمایت از مصرف کننده که اکنون برای هر کیلو مرغ (به صورت زنده) ۷،۲۰۰ تومان است برای مرغداران زیان به همراه دارد.

وی عنوان کرد: مرغداران کشور از نیمه فروردین تاکنون حدود هفت هزار میلیارد ریال ضرر کرده‌اند.

مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی کشور از سهم ۴۰ درصدی مرغ در تأمین پروتئین کشور هم یاد کرد که هیچ جایگزینی هم ندارد و افزود: اگر از صنعت مرغ حمایت نشود، واحدهای مرغداری فعالی که داریم تعطیل می‌شوند و باید به سمت واردات مرغ برویم. وی مهمترین راهکار حمایت از مرغداری‌ها را پرداخت تسهیلات ارزان قیمت به آنها اعلام کرد تا صنعت مرغداری کشور تداوم تولید داشته باشد.

حسن نوروزی مطرح کرد:
غفلت از پتروپالایشگاه‌ها حاصل حضور مدیرانی خسته و تنبل

سخنگوی کمیسیون حقوقی قضایی مجلس گفت: اگر به جای چشم داشتن به توتال و شل برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت از ظرفیت‌های مردمی استفاده کنیم می‌توان نفت خام را به قراورده تبدیل کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، حسن نوروزی با اشاره به وابستگی دولت به خام فروشی نفت گفت: باید از خام فروشی به سمت صادرات قرآورده‌های نفتی حرکت کنیم. ما در کشورمان طبیعتاً نیاز داریم پالایشگاه بسازیم و نفت خام را به قراورده تبدیل کرده و صنایع پایین دستی صنعت نفت را توسعه بدهیم و با ساخت پتروپالایشگاه از خام فروشی گذر کنیم.

وی ادامه داد: در حال حاضر کشورهای خریدار نفت ایران، نفت خام ایران را به قراورده تبدیل کرده و از این طریق ارزش افزوده ایجاد می‌کنند. در حالی که انتظار می‌رود ایران به عنوان دارنده این منبع هیدروکربوری، این منابع را راسا با ایجاد ارزش افزوده، تبدیل به قراورده کرده و سپس صادر کند. زیرا هم نیروی انسانی و هم دانش آن در داخل موجود است.

نوروزی اظهار کرد: ساخت پتروپالایشگاه هزینه کلانی نیاز دارد که در شرایط کنونی اقتصادی تأمین این حجم سرمایه گذاری بعید به نظر می‌رسد. اما می‌توان با ایجاد محرک‌های اقتصادی و تشویق مردم و بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در ساخت پتروپالایشگاه‌ها با استفاده از ابزارهای مالی متفاوت، هم نقدینگی را مهار کرد و هم مشکل تأمین مالی ساخت این واحدها را حل کرد.

سخنگوی کمیسیون حقوقی و قضائی مجلس گفت: اگر به جای چشم داشتن به توتال و شل برای سرمایه‌گذاری در صنعت نفت بتوانیم از ظرفیت‌های مردمی استفاده کنیم می‌توانیم نفت خام را به قراورده تبدیل کنیم.

وی راهکار اصلی غلبه بر تحریم های نفتی را تبدیل نفت خام به قرآورده‌های متعدد و صدور آن دانست و گفت: این کار شدنی است؛ چنانچه در سال‌های نه چندان دور بنزین به عنوان یک قرآورده استراتژیک همواره اهرم فشار بر اقتصاد ایران بود و دولت با هزینه گزاف مجبور به واردات این قراورده می‌شد، البته در آن دوران با به کارگیری سیاست‌های مدیریت مصرف توانستیم بخش قابل توجهی از مصرف را کاهش دهیم و همزمان نیز با طراحی و ساخت پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس، هم مشکل انباشت میعانات گازی حل و فصل شد، هم تامین بنزین؛ البته ثمره این اقدام خوب دولت دهم را دولت یازدهم مورد استفاده قرار داد. هر چند که مردم، وارثان اصلی خدمات دولت‌ها هستند.

وی در پایان اشاره کرد: بی توجهی به ساخت پتروپالایشگاه و اصرار بر خام فروشی نفت، نتیجه حضور و مدیریت مدیران خسته و تنبل است. دیدگاه انقلابی و منطقی در این حوزه این است که به سمت ساخت پتروپالایشگاه حرکت کنیم. فکر می‌کنم اگر آقای زنگنه از خام فروشی نفت روی برگرداند و صادرات قرآورده را در دستور کار قرار دهد کاری انقلابی کرده است. جهاد همیشه مبارزه مسلحانه نیست بلکه در حال حاضر که در شرایط جنگ اقتصادی هستیم باید بتوانیم با طراحی سازوکارهایی، ظرفیت‌های مردمی را برای غلبه بر تحریم‌ها فعال کنیم.

یادداشت

راهکار جایگزین دلار ۴۲۰۰

کالاهای اساسی و دارو به دلیل وابستگی بالای وارداتی یکی از اصلی‌ترین بخش‌های ارزبری هستند. از همین رو، دولت ناچار است بخش زیادی از منابع ارزی را به‌صورت ترجیحی به واردات این کالا اختصاص دهد. یکی از دغدغه‌های اصلی مردم وسیاست‌گذاران، کارآیی واثربخشی هر تصمیمی است. مجموع گزارش‌های رسمی و نهادهای پژوهشی تایید می‌کند که در حال حاضر تخصیص ارز ترجیحی با ناکارآمدی همراه است.

کالاهای اساسی و دارو به دلیل وابستگی بالای وارداتی یکی از اصلی‌ترین بخش‌های ارزبری هستند. از همین رو، دولت ناچار است بخش زیادی از منابع ارزی را به‌صورت ترجیحی به واردات این کالا اختصاص دهد. یکی از دغدغه‌های اصلی مردم و سیاست‌گذاران، کارآیی و اثربخشی هر تصمیمی است. مجموع گزارش‌های رسمی و نهادهای پژوهشی تایید می‌کند که در حال حاضر تخصیص ارز ترجیحی با ناکارآمدی همراه است و این سیاست حمایتی با اهداف تعیین‌شده فاصله معنادار دارد. این انحراف از هدف در وضعیتی رقم خورده که یک‌چهارم بودجه عمومی کشور به شکل یارانه در اختیار واردکنندگان کالاهای اساسی قرار می‌گیرد. در روزهایی که «فروش نفت» به‌عنوان یکی از مهم‌ترین منابع مالی دولت با تنگنا روبه‌رو است و به تبع آن، درآمدهای نفتی دولت به شدت رو به کاهش است که از این منظر کسری بالای بودجه نیز اجتناب‌ناپذیر می‌شود. ۱۴ میلیارد دلار با نرخ ارز ۴۲۰۰ تومان به کالاهای اساسی تخصیص می‌یابد. ارزش منابعی که دولت به شکل یارانه برای تامین کالای اساسی می‌پردازد و هزینه می‌کند معادل صد هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. این رقم تقریبا یک‌چهارم بودجه عمومی کشور است و در شرایط فعلی کهکسری بودجه بیش از صد هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود، رقم قابل ملاحظه‌ای است.

مساله دوم آن است که دولت در حالی این هزینه را برای تامین کالاهای اساسی متقبل می‌شود که نتیجه آن، نه‌تنها نیل به اهداف عدالت اجتماعی نیست بلکه از مسیر عدالت اجتماعی نیز منحرف می‌شود. واقعیات جامعه نشان می‌دهد اقشاری که در سبد کالای اساسی آنها، مرغ و گوشت و برنج و... به میزان بسیار کمتری از سایر خانوارها است، در واقع از این یارانه دولتی بهره کمتری برده‌اند! بنابراین محصول سیاست دولت در اختصاص یارانه به کالاهای اساسی، آن است که اقشار کم‌وسع، کمترین بهره را از آن می‌برند و در مقابل، اقشار پردرآمد در دهک‌های بالای درآمدی به دلیل قدرت خرید بالا و نیز مصرف حجم بیشتری از کالاهای اساسی، به مراتب از این منابع یارانه‌ای (۱۰۰ هزار میلیارد تومان) بیشتر استفاده می‌کنند. همین نکته نشانگر آن است که نتیجه رویکرد دولت در اختصاص یارانه به کالاهای اساسی، با ایجاد شکاف در اجرای عدالت اجتماعی، دولت را از هدف برقراری عدالت اجتماعی دور می‌کند.

سومین مشکل اساسی این سیاست، ایجاد اشکالات جدی در حوزه تولید داخلی کالاهای اساسی در میان‌مدت و به ویژه بلندمدت است. به عبارتی دیگر این رویکرد، تولید کالاهای اساسی در کشور را در میان‌مدت به تعطیلی می‌کشاند. دلیل آن، این است که تولیدکنندگان باید کالاهای خود را با توجه به قیمت‌گذاری دولتی عرضه کنند و این در حالی است که تفاوت قابل‌توجهی میان نرخ بازار آزاد و ترجیحی وجود دارد. بر این اساس تولیدکنندگان کالای اساسی داخلی با توجه به اختلاف فاحش این دو نرخ، عملا به مرور از بازار رقابت خارج می‌شوند و امکان تداوم رقابت نخواهند داشت. نتیجه آنکه روزبه‌روز وابستگی کشور به کالاهای اساسی وارداتی تشدید می‌شود حال آنکه این امر خلاف استراتژی امنیت غذایی کشور است و در راستای تامین این وجه از امنیت، باید بر تولید کالای اساسی در داخل کشور تمرکز و توجه ویژه صورت گیرد.

حال سوال این است که منابع درآمدی حاصل از فروش نفت را که برای تامین کالاهای اساسی درنظر گرفته می‌شود چگونه باید به این محل اختصاص داد؟ سناریوهای مختلفی در این زمینه مطرح است که ضرورت دارد به‌صورت کارشناسی مورد بحث و بررسی قرار گیرد. به‌نظر می‌رسد در میان همه سناریوهای مطرح شده، اعطای صددرصدی منابع درنظر گرفته شده به‌صورت یارانه نقدی نمی‌تواند سیاست مناسب و مداومی باشد. اکنون باید رویکردهایی اتخاذ شود که منافع جمع را با رعایت عدالت اجتماعی تامین کند.

در این شرایط حل این مساله نیازمند درنظرگرفتن چند بعد است: اول آنکه اگر این منابع به‌صورت یارانه نقدی در اختیار خانوارها قرار گیرد، به رشد نقدینگی در کشور دامن خواهد زد. دوم؛ سیاست اعطای یارانه نقدی به‌صورت ریالی، سیاستی قابل تداوم نیست و دولت‌های بعد قادر به ادامه آن نیستند. حتی در صورت تداوم این سیاست، شاهد کاهش قدرت خرید مردم و نیز کم‌اثر شدن همین یارانه خواهیم بود. تداوم سیاست یارانه نقدی به‌صورت یکسان که به همه خانواده‌ها اعم از پردرآمد و کم‌درآمد اختصاص یابد نظیر آن چیزی است که از سال ۸۹ و در قالب اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها شاهد هستیم؛ سیاستی که تداوم آن سبب شده ارزش یارانه دریافتی هر فرد، امروز به یک‌دهم زمان آغاز اجرایی شدن این سیاست تنزل یابد.

پس چه باید کرد؟ به نظر می‌رسد دولت باید در نخستین اقدام، بخشی از این منابع را به سمت جبران کسری بودجه سوق دهد. با توجه به آنکه چالش اساسی امسال در دولت، شیوه تامین مالی کسری بودجه است و این مشکل خود می‌تواند به بحران تورم در کشور دامن زند، بنابراین هزینه بخشی از منابعی که برای تامین کالای اساسی درنظر گرفته شده، برای جبران کسری بودجه دولت ضروری به نظر می‌رسد. این اقدام و مواردی از این دست می‌توانند در مهار تورم و کاهش شکاف تورمی موثر باشند.

دومین اقدام اختصاص بخش دیگری از منابع درنظر گرفته شده برای تامین کالای اساسی، به‌صورت پرداخت یارانه نقدی است؛ البته تنها به قشری که در دهک‌های کم‌درآمد جامعه قرار دارند. این یکی از سناریوهایی است که امکان اجرایی شدن آن وجود دارد و دولت می‌تواند با اجرای آن، با تبعات بسیار کمتر و آثار مثبت بیشتری، کالای اساسی مردم را تامین کند.

این امر مستلزم آن است که در درجه اول دولت به اتخاذ این سیاست تن دهد زیرا در سیل تورمی امروز، اقشار آسیب‌پذیر با کاهش چشمگیر قدرت خرید به‌شدت نیازمند حمایت مستقیم دولت هستند. در مقابل، دولت باید بپذیرد که عرضه برخی کالاهای اساسی که برای واردات آن یارانه نیز پرداخته است، به شکل مطلوب به دست مصرف‌کننده نمی‌رسد. بنابراین در این برهه، این تصمیم حیاتی و مهم دولت خواهد بود و نیازمند اجماعی در سطح سران سه قوه برای اتخاذ و اجرای آن است.

سیده فاطمه حسینی